

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΗΜΕΡΙΔΑ

*Πρώτη Αποτίμηση της υπογραφείσης Συμφωνίας
Ελλάδος - ΠΓΔΜ*

Θεσσαλονίκη, Δευτέρα 2 Ιουλίου 2018, ώρα 18.00

Κτίριο Διοικήσεως Ε.Μ.Σ., Εθνικής Αμύνης 4, 1ος όροφος

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος:	Βασίλειος Ν. Πάππας
Αντιπρόεδρος:	Γεώργιος Πουρνάρης
Γεν. Γραμματέας:	Κωνσταντίνος Π. Χρήστου
Ταμίας:	Αθανάσιος Μιχαηλίδης
Έφορος Βιβλιοθήκης:	Αδελαΐς Ισμυρλιάδου
Σύμβουλοι:	Θεόδωρος Ι. Δαρδαβέσης Αθανάσιος Ε. Καραθανάσης Βενιαμίν Καρακωστάνογλου Δημήτριος Γαρούφας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

Προλογίζει – Συντονίζει ο **Βασίλειος Ν. Πάππας**, Πρόεδρος Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

Ομιλητές:

Νικόλαος Βασιλειάδης, Επίκ. Καθηγητής Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Μιλτιάδης Σαρηγιαννίδης, Επίκ. Καθηγητής Δημοσίου και Διεθνούς Δικαίου της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Αναστάσιος Τάμης, Καθηγητής University of Notre Dame, Australia – Πρόεδρος Αυστραλιανού Ινστιτούτου Μακεδονικών Σπουδών

ΠΡΟΛΟΓΙΣΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Η Εταιρεία Μακεδονικών, ούσα πάντα πρωτοπόρος στον Αγώνα για την Ελληνικότητα της Μακεδονίας μας, καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων και των συζητήσεων της Ελληνικής Διπλωματίας με το κράτος των Σκοπίων, βρισκόταν σε επαγρύπνηση και αξιολογούσε τα διαδραματιζόμενα.

Από την πρώτη στιγμή που δημοσιεύθηκαν τα συμφωνηθέντα, μεταξύ των δύο πλευρών η Ε.Μ.Σ. προχώρησε σε μια πρώτη αποτίμηση και δήλωσε την αντίθεσή της μένοντας πιστή στα από 16/1/2018 και 1/6/2018 Ψηφίσματά της.

Σε συνέχεια αυτής της πρώτης αξιολόγησης το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ομοφώνως τη διοργάνωση σε τακτά χρονικά διαστήματα Ημερίδων και άλλων δράσεων, οι οποίες θα επιμεληθούν με επιστημονικό τρόπο τα επιμέρους και ιδιαίτερα ζητήματα της Συμφωνίας.

Η σημερινή εκδήλωση – Ημερίδα αποτελεί ένα μικρό δείγμα αυτών των πρωτοβουλιών.

*Βασίλειος Ν. Πάππας
Δρ Ιστορίας-Δικηγόρος-τ. Βουλευτής*

Θεσσαλονίκη, 2 Ιουλίου 2018

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών υπερασπίζεται, από την ίδρυσή της το 1939, με επιστημονικά επιχειρήματα και την αδέκαστη Ιστορία, την Μακεδονία.

Ως επιστημονικό Ίδρυμα, με τα ικανά στελέχη της και την στήριξη των εταίρων της, προσέφερε και προσφέρει, πολλές φορές αφανώς, πολύτιμη βοήθεια στην Ελληνική Πολιτεία στην αντιμετώπιση των εθνικών θεμάτων. Αυτονόητα δεν ασκεί εξωτερική πολιτική. Οι τελευταίες εξελίξεις που αφορούν την ψευδωνυμία του γειτονικού κράτους ανησυχούν και προκαλούν την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών να λάβει θέση.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών ασφαλώς και τάσσεται υπέρ των σχέσεων καλής γειτονίας με τις όμορες χώρες. Τούτο το έχει δείξει εμπράκτως, έχοντας ενεργά συμβάλει στα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών παρακολουθεί με απόλυτη ικανοποίηση τα ψηφίσματα της Εκκλησίας της Ελλάδος, των τοπικών Αυτοδιοικήσεων της χώρας, των Ομογενειακών Οργανώσεων και άλλων κοινωνικών συσσωματώσεων υπέρ της Μακεδονίας. Παρακολουθεί μάλιστα με αισθήματα συγκίνησης την εκφρασμένη παντοιοτρόπως βούληση συμπτάντων των Μακεδόνων να μη δεχτούν τον σφετερισμό από την γείτονα της ιστορικής και πολιτισμικής κληρονομιάς της Μακεδονίας, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Ελληνικής Ιστορίας. Γιατί η Μακεδονία ομιλεί με τα μνημεία της, τον βαρύτιμο αρχαιολογικό πλούτο της, τις θυσίες των Μακεδόνων και όλων των Ελλήνων, ότι είναι Ελληνική. Γιατί η Μακεδονία είναι η ψυχή του Ελληνισμού.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με το παρόν ψήφισμα εκφράζει την βαθύτατη ανησυχία της για την φημολογούμενη ονοματοδοσία του γειτονικού κράτους, που θα περιλαμβάνει το όνομα Μακεδονία ή παράγωγό του. Ενδεχόμενη ελληνική υποχώρηση θα ενισχύσει πάραυτα τον συνεχιζόμενο αλυτρω-

τισμό του κράτους, που διδάσκεται εμφαντικά στα σχολεία του και διαχέεται στην κοινωνία του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, εν όψει της διαπραγμάτευσης,

ΑΠΟΚΛΕΙΕΙ

παντελώς την άμεση ή έμμεση χρήση του ονόματος της Μακεδονίας και οποιουδήποτε παραγώγου της. Θεωρεί απαραίτητη την απάλειψη όλων των αλτρωτικών στοιχείων, την διαρρύθμιση της σχετικής διάταξης του Συντάγματος της γείτονος χώρας, με όλες τις επεκτατικές στις ελληνικές περιοχές βλέψεις και την απάλειψη των ίδιων αλτρωτικών στοιχείων από τα σχολικά βιβλία.

Θεωρούμε, επίσης, ότι μέγιστο πρόβλημα για την Ορθόδοξη Εκκλησία δημιουργεί η υφιστάμενη Σχισματική «Μακεδονική» Εκκλησία, η οποία δεν αναγνωρίζεται από το Οικουμενικό Πατριαρχείο και τις λοιπές Αυτοκέφαλες Ορθόδοξες Εκκλησίες.

Ως εκ τούτου, η όποια παραχώρηση θα είναι μεγίστη ιστορική απάτη σε βάρος της Ελλάδος με συνακόλουθη τη συνέχιση του σκοπιανού αλτρωτισμού.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, με το παρόν ψήφισμα, καλεί την Ελληνική Πολιτεία να πράξει το ιστορικό και πατριωτικό της καθήκον υπερασπιζόμενη την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Θεσσαλονίκη, Τρίτη 16 Ιανουαρίου 2018

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών εκφράζει την ανησυχία της για την εξέλιξη της διαπραγμάτευσης με την κυβέρνηση των Σκοπίων. Διαπιστώνεται βέβαια κάποια σχετική πρόοδος σε ορισμένα ζητήματα. Είναι πιθανόν το γειτονικό κράτος να αποδεχθεί την αναγκαιότητα της τροποποίησης του συντάγματός του, όπως και την ισχύ του νέου ονόματος για όλους, συμπεριλαμβανομένου και του εσωτερικού της χώρας του. Διαφαίνεται όμως ότι αυτά θα συνοδευθούν από τη συμφωνία σε ένα όνομα κοινής αποδοχής, το οποίο θα περιλαμβάνει το όνομα της Μακεδονίας με γεωγραφικό προσδιορισμό. Κατά συνέπεια, ανακύπτει το ερώτημα για το εάν η εθνική ταυτότητα και η γλώσσα των Σκοπίων θα χαρακτηρισθούν ως «μακεδονικές». Η ονομασία του κράτους και η εθνική ονομασία αποτελούν το πραγματικό όχημα του ψευδεπίγραφου «αλυτρωτισμού» των Σκοπίων, που στην πραγματικότητα είναι επεκτατισμός. Η υποχώρησή μας στο θέμα του ονόματος θα σημάνει την εκ μέρους μας αποδοχή ότι υπάρχει μακεδονικό κράτος και έθνος, το οποίο δεν μπορεί παρά να διεκδικήσει στο μέλλον το σύνολο των εδαφών, τα οποία θα θεωρεί δικά του.

Για όλα τα παραπάνω, η Ε.Μ.Σ. εμμένει στο από 16ης Ιανουαρίου 2018 Ψήφισμά της και

ΑΠΟΚΛΕΙΕΙ ΠΑΝΤΕΛΩΣ

α. Την εκχώρηση του ονόματος της Μακεδονίας με γεωγραφικό ή άλλο προσδιορισμό.

β. Την υποχώρηση της ελληνικής πλευράς για τη χρήση εκ μέρους της γείτονος χώρας εθνικής ταυτότητας και γλώσσας που να χαρακτηρίζονται ως «μακεδονικές».

ZHTEI

Από την ελληνική διπλωματία να απαιτήσει την απόλυση όλων εκείνων των στοιχείων που προωθούν τον επεκτατισμό των Σκοπίων, όπως των σχετικών άρθρων του συντάγματος, βιβλίων και άλλων κειμένων, ως προϋπόθεση για την εξεύρεση τυχόν κοινά αποδεκτής λύσης στο θέμα του ονόματος.

Από την πολιτική ηγεσία της χώρας μας αναμένει να εκφέρει ενιαίο λόγο για την υπεράσπιση των Δικαίων της Μακεδονίας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Θεσσαλονίκη, 1η Ιουνίου 2018

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΟΣ – Π.Γ.Δ.Μ.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, έχοντας, προ ολίγων ημερών, εκφράσει την ιδιαίτερη ανησυχία της για την πορεία της διαπραγμάτευσης της ελληνικής κυβέρνησης με την κυβέρνηση των Σκοπίων, προβαίνει πλέον σε μία πρώτη αποτίμηση της ήδη υπογραφείσης Συμφωνίας, βασιζόμενη αποκλειστικά και μόνο στην τυπική αναφορά των επιμέρους ρυθμίσεων, επειδή ελλείπει η σχετική συνοδευτική της εν λόγω Συμφωνίας αιτιολογική έκθεση, η οποία θα διευκρίνιζε το πνεύμα και τον ειδικότερο σκοπό των παρατιθέμενων διατάξεων.

Σημειώνεται κατ' αρχήν ότι η ελληνική πλευρά διέθετε κατά τις διαπραγματεύσεις ένα σημαντικό πλεονέκτημα: τις σχετικές αποφάσεις της Ε.Ε. και του ΝΑΤΟ ότι δεν θα πραγματοποιούνταν η επιδιωκόμενη ένταξη της ΠΓΔΜ στους Οργανισμούς αυτούς χωρίς την επίλυση ορισμένων βασικών προϋποθέσεων, μεταξύ των οποίων και του ζητήματος της ονομασίας.

Η Συμφωνία επιβάλλει (άρθρ. 1.3) στην ΠΓΔΜ μία επίσημη ονομασία για όλες τις χρήσεις, εκείνη της «Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας». Αυτή «θα είναι το συνταγματικό όνομα του Δεύτερου Μέρους και θα χρησιμοποιείται *erga omnes*», δηλαδή «για όλες τις χρήσεις και για όλους τους σκοπούς», «ήτοι, εσωτερικά, σε όλες τις διμερείς σχέσεις τους και σε όλους τους περιφερειακούς και διεθνείς Οργανισμούς και θεσμούς» (άρθρ. 1.8). Το σύντομο ονόμα της θα είναι «Βόρεια Μακεδονία». Ενώ, έως πρόσφατα, αναφερόταν ότι είχε συμφωνηθεί ο γεωγραφικός προσδιορισμός να αναγράφεται και για την διεθνή χρήση στην σλαβική γλώσσα (*Severna*), η τελική διατύπωση, είναι στην αγγλική. Πάντως, στο εσωτερικό της ΠΓΔΜ, η χρήση του νέου ονόματος θα αργήσει να εφαρμοσθεί, διότι εκεί θα ακολουθεί την εξέλιξη των διαπραγματεύσεων για την είσοδο της χώρας στην Ε.Ε.

Η Ελλάδα, αποδεχόμενη την χρήση του ονόματος από τους γείτονες, ανα-

γνωρίζει με την Συμφωνία ότι το όνομα της Μακεδονίας δεν αποτελεί αποκλειστικά δική της κληρονομιά. Η Μακεδονία είναι ένα βαρύ όνομα στην παγκόσμια ιστορία και τον πολιτισμό, ταυτισμένο με τον Ελληνισμό, επομένως με την αποδοχή αυτή πτωχάινουμε σημαντικά το δικό μας ιστορικό απόθεμα.

Η σύνθετη ονομασία από μόνη της θα μπορούσε να σημαίνει ότι το κράτος αυτό κατέχει το βόρειο τμήμα της περιοχής της Μακεδονίας, το οποίο κατοικείται από μία ιδιαίτερη «βορειομακεδονική» εθνότητα. Στην περίπτωση αυτή θα υπήρχε διάκριση από τους κατοίκους της ελληνικής Μακεδονίας. Οι διαπραγματευτές της ΠΓΔΜ όμως, επέβαλαν ώστε η ιθαγένεια, αντί του φυσιολογικού προσδιορισμού της ως «βορειομακεδονικής», να χαρακτηριστεί ως «Μακεδονική / πολίτης της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας», ενώ και η γλώσσα ονομάστηκε επίσης «μακεδονική». Οι Σλάβοι κάτοικοι της γειτονικής χώρας αυτοπροσδιορίζονται ως Μακεδόνες κατά την εθνικότητα, αυτό άλλωστε έπραξε επανειλημμένως και ο πρωθυπουργός τους κατά την υπογραφή της Συμφωνίας. Προκύπτει επομένως αβίαστα η έμμεση αναγνώριση μίας οιονεί μακεδονικής εθνότητας, της οποίας τα όρια είναι, ενδεχομένως, ευρύτερα του κράτους της Βόρειας Μακεδονίας.

Η Συμφωνία επιβάλλει στην ΠΓΔΜ συνταγματικές τροποποιήσεις με στόχο την ακύρωση του αλυτρωτισμού. Αυτή αναλαμβάνει επίσης την υποχρέωση να διαγράψει κάθε προσπάθεια αναζήτησης «μακεδονικής» μειονότητας στην Ελλάδα. Τί συμβαίνει όμως με τον «Μακεδονισμό», την εθνική ταυτότητα και ιδεολογία της χώρας αυτής; Διατάξεις της συμφωνίας ακυρώνουν την απαράδεκτη για τους Έλληνες προσπάθεια οικειοποίησης της αρχαίας ελληνικής κληρονομιάς της Μακεδονίας (άρθρ. 7.2,4). Το εξόφθαλμο ανιστόρητο και ανεδαφικό αυτό κατασκεύασμα εγκαταλείπεται, τουλάχιστον προς το παρόν. Άλλωστε, είναι συζητήσιμο κατά πόσον θα μπορούσε να συντηρηθεί στο μέλλον. Στην πραγματικότητα, το γειτονικό κράτος επιστρέφει στον αλυτρωτικό «Μακεδονισμό» του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ου αιώνα, που στην πραγματικότητα ήταν επεκτατικός σε βάρος του Ελληνισμού. Βασικό συστατικό του «Μακεδονισμού» αυτού, είναι ότι δεν αποδέχεται την διανομή της περιοχής μετά τους πολέμους του 1912-1913 και επιδιώκει να την ακυρώσει, επανενώνοντάς την υπό ένα ενιαίο «μακεδονικό» κράτος.

Η αναγνώριση μακεδονικής ιθαγένειας, γλώσσας και, έμμεσα, εθνότητας, αποτελούν βασικά αρνητικά σημεία της συμφωνίας και μετά βεβαιότητας θα έχουν αρνητικές συνέπειες για την χώρα μας στο μέλλον.

Υφίστανται όμως και άλλα σημαντικά ζητήματα, τα οποία περιλαμβάνονται στις ρυθμίσεις της Συμφωνίας.

Η κατ' αρχήν συμφωνηθείσα ενιαία ονομασία για όλες τις χρήσεις υπονομεύεται, καθώς, σύμφωνα με το άρθρ. 1.10.β, η χρήση της νέας ονομασίας στην εσωτερική διοικητική πρακτική της ΠΓΔΜ δεν θα ξεκινά, παρά μόνο με το άνοιγμα κάθε διαπραγματευτικού κεφαλαίου για την ένταξη της χώρας στην Ε.Ε., στο συναφές πεδίο, και θα ολοκληρώνεται εντός πέντε ετών από τότε. Μιλούμε, επομένως, για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει την δεκαετία. Κατά συνέπεια, στην εσωτερική χρήση, το πολυσυζητημένο *erga omnes* είναι ελλειμματικό και ενδεχομένως δεν θα εφαρμοσθεί.

Θεσπίζεται η δημιουργία Κοινής Διεπιστημονικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων σε ιστορικά, αρχαιολογικά θέματα και εκπαιδευτικά θέματα (άρθρ. 8.5), η οποία θα εξετάσει «την αντικειμενική, επιστημονική ερμηνεία των ιστορικών γεγονότων βασισμένη σε αυθεντικές, στοιχειοθετημένες και επιστημονικά στέρεες ιστορικές πηγές και αρχαιολογικά ευρήματα». [...] «Η Επιτροπή θα εξετάσει και, εφόσον θεωρήσει κατάλληλο, θα αναθεωρήσει οιαδήποτε σχολικά εγχειρίδια και βοηθητικό σχολικό υλικό όπως χάρτες, ιστορικούς άτλαντες, οδηγούς διδασκαλίας [...]». Η διάταξη αυτή δημιουργεί ερωτηματικά. Κι αυτό, διότι αντικειμενική ερμηνεία ιστορικών γεγονότων, και μάλιστα συνυφασμένων με προγράμματα διεκδικήσεων, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει. Ως εκ τούτου, υφίσταται ο κίνδυνος να τεθούν, στην βάση της ισότητας και της αμοιβαιότητας, όπως χαρακτηριστικά επιτάσσεται, επί της τραπέζης ζητήματα αναθεώρησης και διόρθωσης όχι μόνο αναφορών του υπαρκτού αλυτρωτισμού των Σκοπίων, αλλά και σημείων της ιστορίας της Μακεδονίας κατά την βυζαντινή και την νεότερη περίοδο, από πολιτικής, πολιτιστικής και εκκλησιαστικής άποψης. Αυτό αφορά και στα ελληνικά σχολικά εγχειρίδια. Αυτά βέβαια δεν περιέχουν αλυτρωτικές αναφορές. Είναι πιθανό όμως να ζητηθεί η διόρθωσή τους σε ιστορικά κεφάλαια τα οποία θίγουν το Δεύτερο Μέρος ή απλώς μειώνουν αυτό που το ίδιο

θεωρεί ιστορία του. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις σλαβικές εγκαταστάσεις στην Μακεδονία, το κράτος του Σαμουήλ και βέβαια τον Μακεδονικό Αγώνα. Είναι πολύ πιθανόν η Επιτροπή αυτή να καταλήξει σε αδιέξοδο.

Παρόμοιο πρόβλημα, με οικονομικό αντίκτυπο σε πολυάριθμες ελληνικές επιχειρήσεις δημιουργεί και η διάταξη (άρθρ. 1.3.θ) που προβλέπει την εξεύρεση κοινά αποδεκτών λύσεων, σχετικών με τις εμπορικές ονομασίες, τα εμπορικά σήματα και τις επωνυμίες που χρησιμοποιούν το μακεδονικό όνομα. Η συμφωνία αφήνει εδώ να πλανάται ασάφεια. Η διεθνής όμως ομάδα ειδικών, η οποία θα συσταθεί για να επιλύσει τα θέματα που θα προκύψουν, θα έχει ενδεχομένως την τάση να λάβει υπόψη της περισσότερο τα συμφέροντα του Κράτους που φέρει το μακεδονικό όνομα και όχι εκείνα που εκπροσωπούνται από την ελληνική Μακεδονία.

Παρομοίως, δεν αποσαφηνίζεται εάν είναι δυνατόν να τεθεί θέμα αλλαγής της ονομασίας κρατικών δομών, όπως π.χ. πανεπιστημίων και διοικητικών περιφερειών. Επιτρέπει, ενδεχομένως, ή και επιβάλλει το άρθρο 6 επεμβάσεις στην δραστηριότητα ιδιωτικών φορέων; Τί σημαίνει, επί παραδείγματι, ότι «έκαστο μέρος θα λάβει αμελλητί αποτελεσματικά μέτρα για να αποθαρρύνει και να αποτρέπει την εκδήλωση πράξεων από ιδιωτικούς φορείς που πιθανόν υποδαυλίζουν την βία, το μίσος ή την εχθρότητα εναντίον του άλλου μέρους»;

Συμπερασματικά, η χώρα μας ανάλωσε τα ισχυρά διπλωματικά της όπλα για να εξασφαλίσει μία σύνθετη ονομασία, προκειμένου να διακρίνεται η ελληνική Μακεδονία από το γειτονικό κράτος και να καταστεί σαφές ότι το τελευταίο δεν εκπροσωπεί το ιστορικό και γεωγραφικό μέγεθος της Μακεδονίας ως συνόλου. Σε αντάλλαγμα, αποδέχθηκε την παραχώρηση του ονόματός της στους γείτονες. Η Συμφωνία καθίσταται ετεροβαρής και δυσμενής για την ελληνική πλευρά με την αναγνώριση μακεδονικής ιθαγένειας και γλώσσας για την γειτονική χώρα. Η εθνική ιδεολογία των γειτόνων, ο «Μακεδονισμός» στηρίζεται και ενισχύεται μέσω της αναγνώρισης αυτής, πράγμα το οποίο εγκυμονεί σοβαρά προβλήματα για την χώρα μας.

Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία εφαρμογής της Συμφωνίας θα είναι μακρόχρονη και πολυεπίπεδη. Αυτό προϋποθέτει από μέρους της Ελλάδος συ-

νεχή εγρήγορση καθώς και την ανάπτυξη αυστηρών και ευέλικτων μηχανισμών ελέγχου.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, πιστή στις καταστατικές της αρχές και αξίες και στην ογδοντάχρονη ιστορία της, διαβεβαιώνει όλους τους Έλληνες πως θα συνεχίσει να υπηρετεί αποφασιστικά και με επιστημονική τεκμηρίωση τα συμφέροντα του μακεδονικού Ελληνισμού. Το ζήτημα της Μακεδονίας δεν εξαντλείται με την υπογραφή της παρούσης Συμφωνίας. Ως υπόθεση υψίστης εθνικής σημασίας, γεωστρατηγικού χαρακτήρος, θα εξακολουθήσει να ευρίσκεται στο επίκεντρο των δράσεων και των αγώνων της Ε.Μ.Σ., ώστε να αντιμετωπισθούν οι κίνδυνοι που προβάλλουν στην νέα φάση, στην οποία εισέρχεται το ζήτημα.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Θεσσαλονίκη, 22 Ιουνίου 2018

